ХУДАЛДАН АВАХ
АЖИЛЛАГААНЫ
СУРГАЛТ

ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН ХӨРӨНГӨӨР БАРАА, АЖИЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ХУДАЛДАН АВАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН СУРГАЛТ

Хуульч М.Үүрийнтуяа

Засгийн газрын худалдан авах ажиллагаа үр ашиггүй болдог шалтгаан

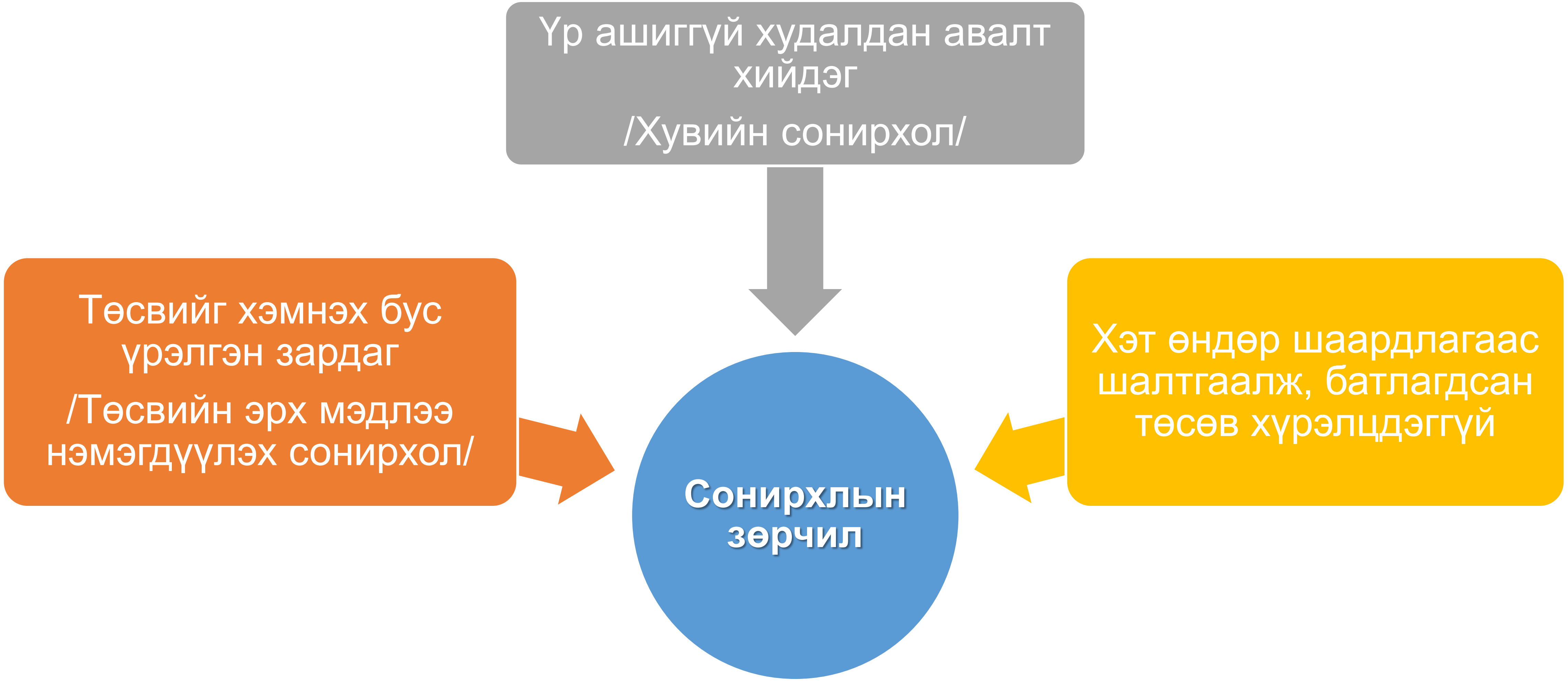

Сонирхлын зөрчлөөс хэрхэн сэргийлэх вэ?

Сонирхлын зөрчлөөс сэргийлэхийн тулд Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааг зохицуулсан хууль, дүрэм, журмыг бий болсон.

Засгийн газрын худалдан авах ажиллагаа гэдэг нь төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр

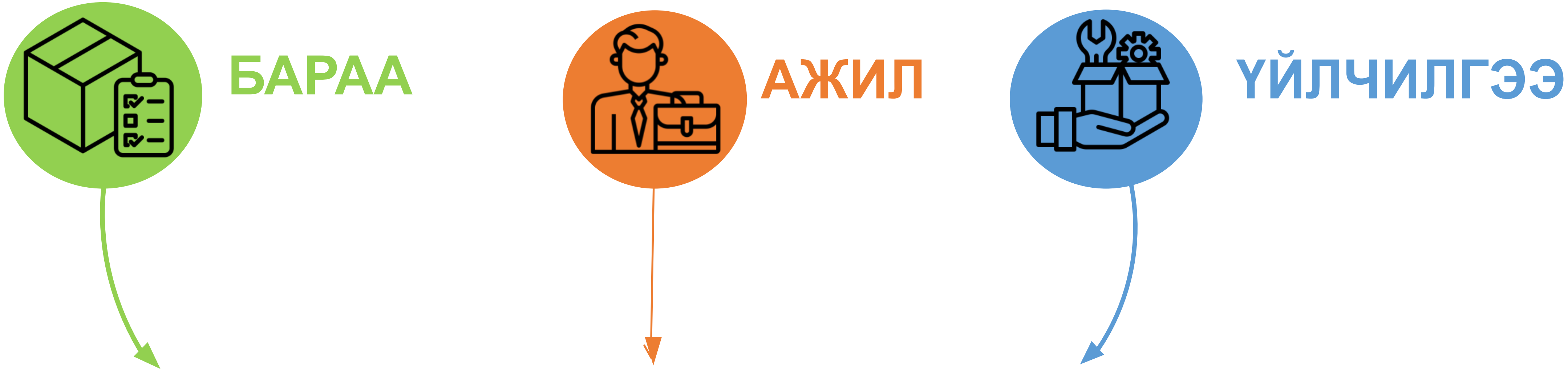

худалдан авахыг хэлнэ.

Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааны үе шатууд

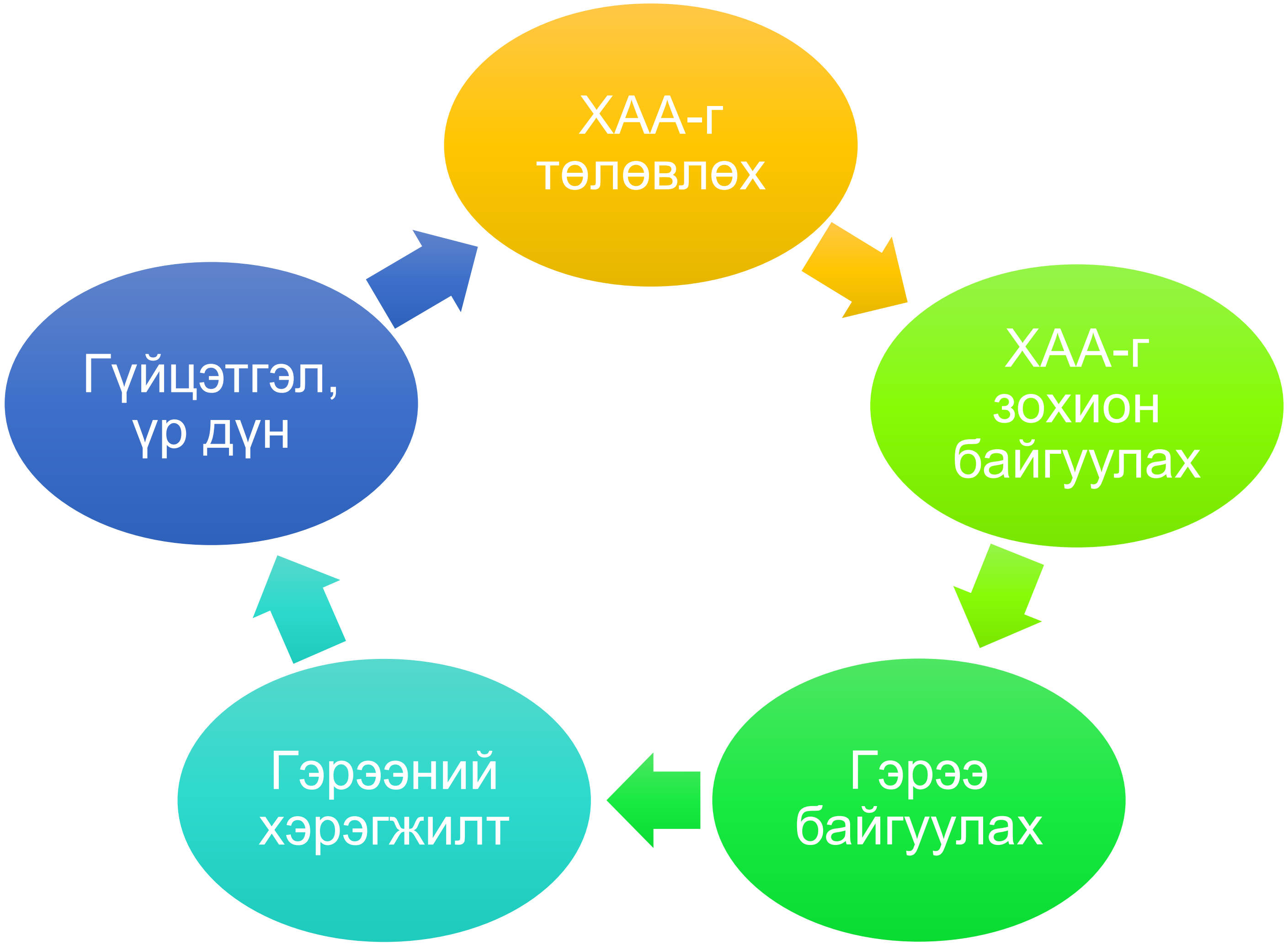

ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААНЫ СУРГАЛТ

Түүх, эрх зүйн орчин

Хууль
2000 оны 4 сар; “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээний гүйцэтгэгч сонгох журмын тухай” хууль
2005 оны 12 сар; Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
2007, 2009, 2010, 2011, 2012, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 онуудад дээрх хуульд нэмэлт өөрчлөлт орсон

ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААНЫ СУРГАЛТ

Хөгжил, хандлага

E-Tendering

- Цахим тендер шалгаруулалт зохион байгуулах журам /2013.01.11/
- Анхны хялбаршуулсан цахим тендер шалгаруулалт /2012.12.12/
- Цаашид 100% цахим тендер

E-Shopping

- Байнгын хэрэгцээтэй бараа, үйлчилгээг цахим дэлгүүрээс худалдан авах
- 2018 онд анхны цахим дэлгүүр

Green/Sustainable Procurement

- Тогтвортой хөгжлийн зорилтын хүрээнд төрийн худалдан авах ажиллагаанд ногоон худалдан авах ажиллагаа нэвтэрч байгаа.

Худалдан авах ажиллагааны эрх зүйн орчин

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

- Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай ЗГ-ийн 124 дүгээр тогтоол /2021.05.05/
- Дотоодын үйлдвэрээс худалдан авах чанар стандартын шаардлага хангасан барааны жагсаалт батлах тухай /2015.08.17, 336 дугаар тогтоол/, Жагсаалт шинэчлэн батлах тухай /2019.02.27, 90 дүгээр тогтоол/
- Гадаадын хуулийн этгээд тендерийн, гүйцэтгэлийн, урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа болгон ашиглаж болох үнэт цаасны жагсаалт
- Тухайн төсвийн жилд Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын хэрэгжүүлэх улсын болон бүс нутгийн чанартай төсөл, арга хэмжээний жагсаалт /Жил бүр/

ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААНЫ СУРГАЛТ

Худалдан авах ажиллагааны эрх зүйн орчин

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

- Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулах, хэрэгжүүлэх, гүйцэтгэлд хяналт тавих журам /2013 оны 115 дугаар тогтоолын хавсралт/
- Худалдан авах ажиллагааны улсын байцаагчийн дүрэм /2019 оны 274 дүгээр тогтоолын хавсралт/
- Тендерт оролцох эрхээ хязгаарлуулсан этгээдийн бүртгэлийг хөтлөх журам /2019 оны 274 дүгээр тогтоолын хавсралт/
- Урьдчилсан худалдан авах ажиллагааны журмаар зохион байгуулах улсын төсвийн хөрөнгөөр санхүүжих төсөл арга хэмжээний жагсаалт /хуулийн 7.6/

Худалдан авах ажиллагааны эрх зүйн орчин

САНГИЙН САЙДЫН БАТАЛСАН ЖУРАМ

- Олон нийтийн оролцоотой худалдан авах ажиллагааны журам /2021.10.04, 174 дүгээр тушаалын хавсралт/
- Худалдан авах ажиллагааны цахим системээр тендер шалгаруулалт зохион байгуулах, холбогдох мэдээллийг зарлан мэдээлэх журам /2019.12.09, 255 дугаар тушаалын хавсралт/
- Бүртгэл хөтлөх журам /2013.11.22, 264 дүгээр тушаалын хавсралт/
- Худалдан авах ажиллагааны мэргэшсэн ажилтан бэлтгэх, гэрчилгээ олгох журам /2019.02.25, 37 дугаар тушаалын хавсралт/
- Үнэлгээний хорооны зохион байгуулалт, үйл ажиллагаа, урамшууллыг зохицуулах, үнэлгээний хорооны бүрэлдэхүүнд орох иргэний мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх журам /2021.06.30, 103 дугаар тушаалын хавсралт/

ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААНЫ СУРГАЛТ

Худалдан авах ажиллагааны эрх зүйн орчин

САНГИЙН САЙДЫН БАТАЛСАН ЖУРАМ

- Ерөнхий гэрээ байгуулах журам /2017.07.04, 234 дүгээр тушаалын хавсралт/
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааг төлөвлөх, тайлагнах журам /2021.06.30, 102 дугаар тушаалын хавсралт/
- Худалдан авах ажиллагаанд дотоод аудит хийх журам /2017.12.15, 365 дугаар тушаалын хавсралт/
- Урьдчилсан худалдан авах ажиллагааны журам /2019.09.23, 208 дугаар тушаалын хавсралт/
- Тендерт оролцогчдоос ирүүлсэн гомдлыг хянан шийдвэрлэх журам /2019.06.04, 131 дүгээр тушаалын хавсралт/
- Тендер шалгаруулалтын материалыг тухайн тендерт оролцогчдод ил болгох журам /2019.06.04, 132 дугаар тушаалын хавсралт/

ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААНЫ СУРГАЛТ

Худалдан авах ажиллагааны эрх зүйн орчин

САНГИЙН САЙДЫН БАТАЛСАН ЗААВАР, АРГАЧЛАЛ

- Зөвлөх үйлчилгээний тендерийн үнэлгээний заавар /2008.06.20, 249 дүгээр тушаалын хавсралт/
- Тендерийн үнэлгээний заавар (маягтууд) /2012.09.28, 194 дүгээр тушаалын хавсралт/
- Тендерт оролцогчид давуу эрх олгох аргачлал /2018.03.30, 58 дугаар тушаалын хавсралт/

ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААНЫ СУРГАЛТ

II. Захиалагч

Захиалагч

- Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд
- 50 буюу түүнээс дээш хувийн төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээд
- Өрийн удирдлагын тухай хуулийн 4.1.21-д заасан төсөл хэрэгжүүлэгч

ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААНЫ СУРГАЛТ

II. Хуулийн нэр томъёо

“Үнэлгээний хороо” гэж тендер шалгаруулалтыг зохион байгуулах зорилгоор захиалагчийн байгуулсан ажлын хэсэг

I. Хуулийн зорилт

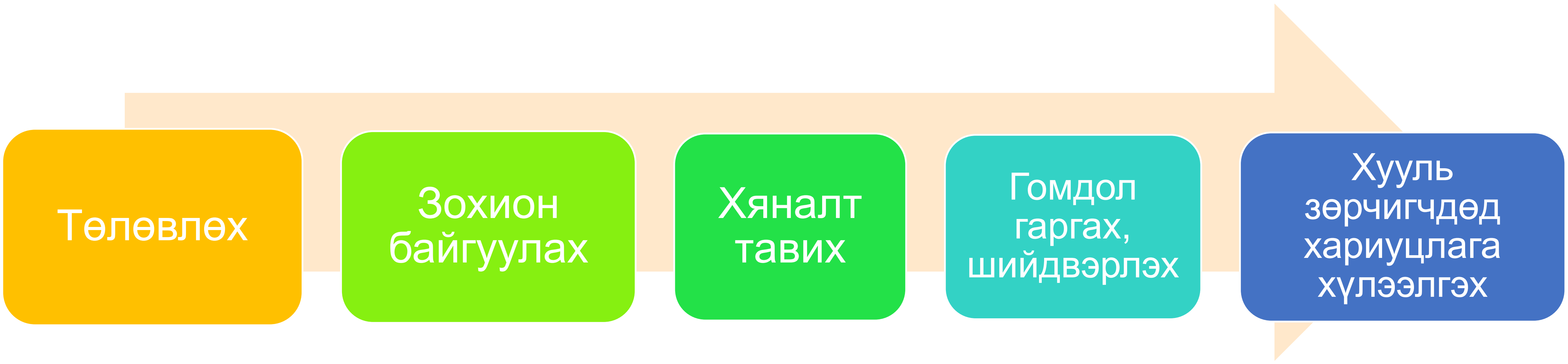

ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААНЫ СУРГАЛТ

Худалдан авах ажиллагааны гомдол гаргах, хянан шийдвэрлэх: Шат дараалал

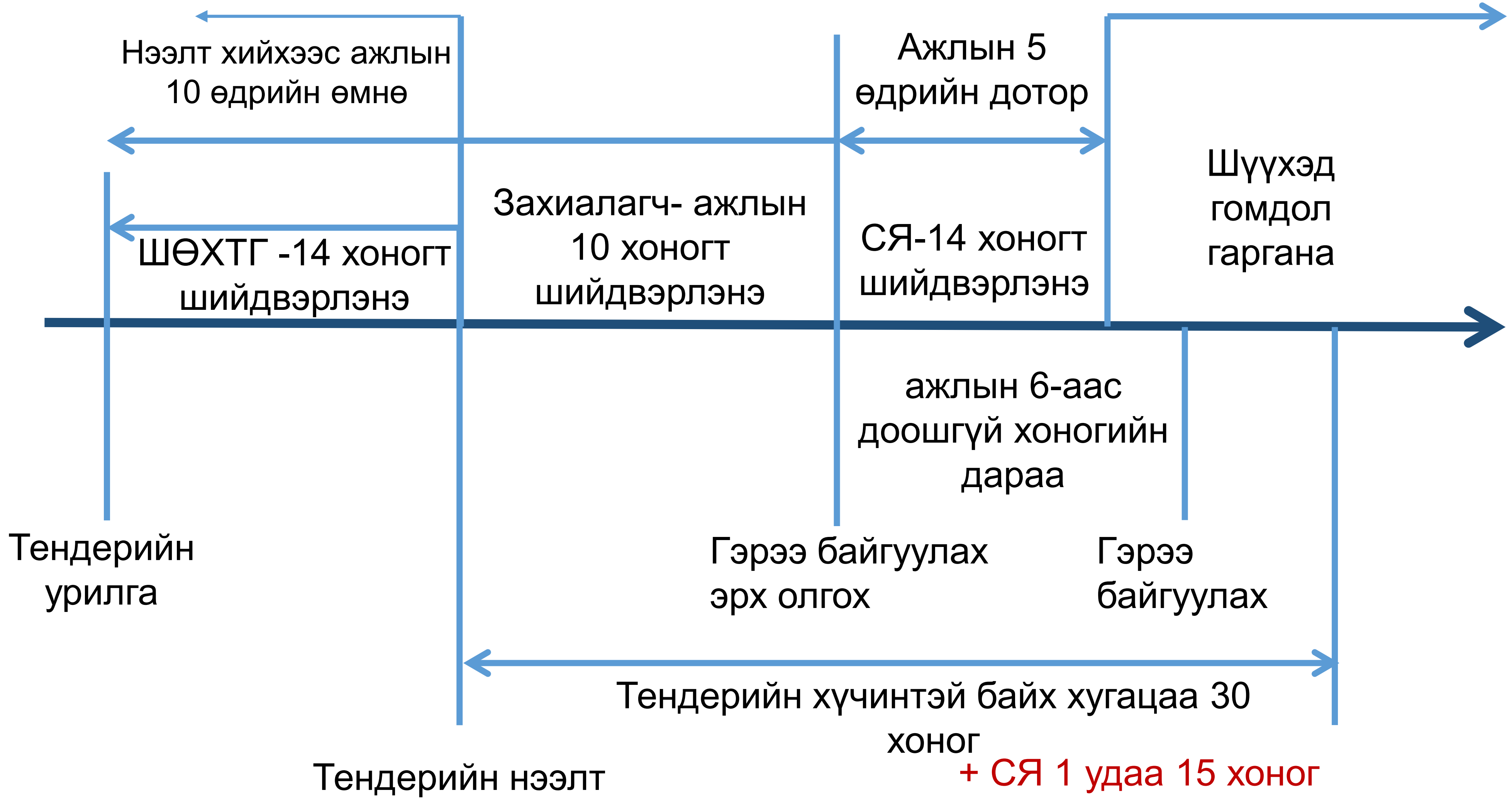

ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААНЫ СУРГАЛТ

I. Шударга өрсөлдөөн хэрэглэгчийн төлөө газарт гомдол гаргах нөхцөл

“Захиалагч техникийн тодорхойлолт бэлтгэхдээ тухайн тендер шалгаруулалтад оролцох сонирхолтой этгээдээс өрсөлдөөнийг хязгаарлахад хүргэж болох зөвлөгөө авахыг хориглоно” гэж заасныг зөрчсөн гэж үзвэл

Тендерийн баримт бичиг бэлтгэх явцад өрсөлдөөнийг хязгаарласан ямар нэгэн зөрчил гарсан гэж үзвэл

II. Хууль тогтоомж

Энэ хууль нь:

- Монгол Улсын Үндсэн хууль,
- ТБОНӨХБАҮХАТ хууль
- Иргэний хууль,
- Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хууль,
- Шилэн дансны тухай хууль,
- Бусад хууль тогтоомжийн актаас бүрдэнэ.

Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд заасанаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

II. Хууль тогтоомж

Хуулийн үйлчлэх хүрээ:

- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авахад энэ хуулийг дагаж мөрдөнө.
- Гадаадын зээл тусламжийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны журмыг Монгол Улсын олон улсын гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол энэ хуулийг дагаж мөрдөнө.
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны ил тод байдлыг хангахтай холбогдсон харилцааг Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хуулиар нарийвчлан зохицуулна.

II. Хууль тогтоомж

Хуулиар зохицуулахгүй худалдан авах ажиллагаа нь:

- Хуулиар төрийн нууцад хамааруулсан болон үндэсний аюулгүй байдлыг хангахтай холбоотой тусгай зориулалтын тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, техник, байгууламж, ажил, үйлчилгээ болон галт зэвсэг худалдан авахтай холбоотой харилцааг энэ хуулиар зохицуулахгүй.
- Гадаадын зээл тусламжийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах журмыг Монгол Улсын олон улсын гэрээнд өөрөөр заасан бол;
- Монголбанкны тухай хуульд тусгайлан заасан мөнгөний бодлогыг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой үнэт цаас, валют худалдан авах, мөнгөн тэмдэгт хэвлүүлэх, хадгалуулах, тээвэрлэх, гадаад валютын улсын нөөцийг бүрдүүлэхтэй холбогдуулан гадаад валют, алт худалдан авах, цэвэршүүлэх, тээвэрлэх, банкны хяналт, шалгалтын хүрээнд зөвлөх үйлчилгээ авах, үндэсний төлбөрийн системийн программ хангамж, түүний тоног төхөөрөмж, эрдэнэсийн нөөц санг бүрдүүлэхэд хамаарах харилцааг.
- Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн гүйцэтгэх улсын чанартай авто замын засвар, арчилгаатай холбоотой ажил, үйлчилгээг худалдан авах;

II. Хууль тогтоомж

Хуулиар зохицуулахгүй худалдан авах ажиллагаа нь:

- Засгийн газар, төрийн болон төрийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээд дотоодын болон олон улсын санхүүгийн зах зээл дээр үнэт цаас гаргах, арилжаалах, олон улсын зах зээл, банк, санхүүгийн байгууллагаас арилжааны нөхцөлтэй зээл авахтай холбоотой үйлчилгээ худалдан авах харилцааг энэ хуулиар зохицуулахгүй.
- Төрийн аудитын тухай хуульд заасан аудитад шинжээч оролцуулж, зөвлөх үйлчилгээ авах харилцааг энэ хуулиар зохицуулахгүй.
- Нийслэлийн өмчит хуулийн этгээдийн гүйцэтгэх нийслэл хотын хот тохижилт, авто замын засвар, арчилгаа, хог хаягдалтай холбоотой ажил, үйлчилгээг худалдан авах харилцааг энэ хуулиар зохицуулахгүй.
- Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуульд заасан хяналт, шалгалтыг Санхүүгийн зохицуулах хороо хэрэгжүүлэхэд мэргэшсэн этгээдийг оролцуулж, зөвлөх үйлчилгээ авах харилцааг энэ хуулиар зохицуулахгүй.

ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААНЫ СУРГАЛТ

Хэлэлцүүлэг

1. Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим системд хандаж тус системийн бүтэц, үйл ажиллагаатай танилцаж, ямар мэдээллүүд харах боломжтойг тодорхойлно уу?
2. Төрийн худалдан авах ажиллагааны газрын цахим системд хандан улсын болон бүс нутгийн шинж чанартай худалдан авах ажиллагааны жагсаалттай танилцана уу?
3. Тендер шалгаруулалтын процессийн зураглалыг гаргаж, тайлбарлана уу?
4. Тендерт шалгараагүй тухай мэдэгдэл хүлээн авсан тендерт оролцогч гомдлоо захиалагчид гаргаж болох уу?

ХУДАЛДАН АВАХ
АЖИЛЛАГААНЫ
СУРГАЛТ